

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเฉลิมพล เอกอรุณ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๗/๒๕๕๒

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ตรารึขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ หมวด ๖ ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ บัญญัติถึงผู้มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ รวมทั้งให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ ส่วนที่ ๓ การตราพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย โดยอนุโลม ประเด็นที่จะต้องพิจารณาจึงมีว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... เสนอโดยผู้มีอำนาจเสนอ หรือไม่ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย หรือไม่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๗ หรือไม่ และได้มีการระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย อันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือไม่ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้มีการกระทำเป็นสามวาระและมีคะแนนเสียงการลงมติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ หรือไม่

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง รวมทั้งได้ตรวจพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว

ประเด็นที่สอง พิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ดังนี้

คำปรารภ รวมทั้งการระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ กล่าวถึงชื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ วันที่มีผลใช้บังคับ บทนิยามศัพท์ และผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

หมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๙ กล่าวถึง กรณีที่ จะดำเนินการจัดทำประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และกรณีที่ จะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ การประกาศกำหนดวันออกเสียง ค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติ วิธีออกเสียงลงคะแนนประชามติ จำนวนผู้มาออกเสียงลงประชามติที่จะถือว่ามีข้อยุติ

หมวด ๒ การให้ข้อมูลและการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชามติ มาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๑ กล่าวถึง การดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างเพียงพอ อย่างกว้างขวางและทั่วถึง การกำหนดให้มีการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการแสดงความคิดเห็น โดยอิสระและเท่าเทียมกัน ทั้งบุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ

หมวด ๓ เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง มาตรา ๑๒ ถึงมาตรา ๑๔ กล่าวถึง การกำหนดเขตออกเสียง การกำหนดหน่วยออกเสียงในเขตออกเสียง การกำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง

หมวด ๔ ผู้มีสิทธิออกเสียงและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๖ กล่าวถึง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง การเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง

หมวด ๕ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๒๐ กล่าวถึง อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคลหรือบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานการออกเสียง การแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง อันได้แก่ ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงและคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง องค์ประกอบของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง วิธีปฏิบัติหน้าที่และค่าตอบแทนของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง

หมวด ๖ หีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ มาตรา ๒๑ กล่าวถึง การจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียง บัตรออกเสียงประชามติและวิธีการลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ

หมวด ๗ การลงคะแนนเสียงและการนับคะแนน มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๓๔ กล่าวถึงวิธีการลงคะแนน เวลาที่เปิดและเวลาที่ปิดการลงคะแนน ผู้มีสิทธิออกเสียงมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว การประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตวิธีปฏิบัติก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียงในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง วิธีปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ สถานที่และวิธีการนับคะแนน บัตรที่ถือว่าเป็นบัตรเสีย การดำเนินการในกรณีที่เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น

หมวด ๘ การประกาศผลการออกเสียง มาตรา ๓๕ กล่าวถึง การประกาศผลการออกเสียง

หมวด ๙ การคัดค้านการออกเสียง มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๓๗ กล่าวถึง การคัดค้านการออกเสียง และวิธีดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมวด ๑๐ ความผิดและบทกำหนดโทษ มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๕ กล่าวถึง ความผิดการลงโทษและอัตราโทษ สำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

จากการพิจารณาข้อความในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในส่วนเนื้อหาข้อความของคำปรารภ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว เห็นว่า ไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

จึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....
ไม่มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

นายเฉลิมพล เอกอุรุ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ